

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Гмиря Д.І., здобувач вищої освіти

*Науковий керівник: Леонтєва Л.В., канд. юрид. наук, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Бухгалтерський облік займає важливе місце в усіх галузях економіки країни. Такий облік формувався протягом двох останніх десятиріч, хоча і наразі в ньому відбуваються постійні зміни, які супроводжуються політичними, економічними, соціальними та іншими чинниками. Як і всі інші системи, система бухгалтерського обліку потребує належного нормативно-правового забезпечення. Це нормативно-правові акти найвищих гілок влади, які забезпечують повноцінне функціонування фінансової звітності в Україні[4]. Бухгалтерський облік поширений в усіх сферах економічно-підприємницької діяльності суб'єктів. Тому хотілося б розглянути, як відбувається процес контролю фінансів в установах та організаціях.

Ефективна підприємницька діяльність може відбуватися лише за умови добре організованого бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік – це виявлення, реєстрація, зберігання і передавання інформації про діяльність підприємства зовнішнім і внутрішнім користувачам для прийняття рішень. Метою веденням обліку є інформація про фінансове становище і результати в процесі діяльності підприємства. Організація фінансової звітності на підприємстві регулюється Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [2], згідно якого фінансова звітність на підприємстві ведеться з дня реєстрації та до ліквідації в установленому порядку. Отже, після проведення повної реєстрації підприємства, власник повинен задуматися про створення бухгалтерського відділу. Як написано у законі, питаннями щодо організації бухгалтерського об-

ліку займається власник або ж уповноважений орган, який керує підприємством. Згідно із законом підприємство повинне самостійно обрати [3]:

- облікову політику підприємства;
- форму бухгалтерського обліку як певну систему реєстрів обліку, порядку і способу реєстрації та узагальнення інформації в них з додержанням єдиних засад, установлених законом;
- розробляє систему і форми управлінського обліку, звітності та контролю господарських операцій;
- затверджує правила документообігу і технологію опрацювання облікової інформації.

Законом зазначено, що уповноважена особа щодо питань організації контролю фінансів та документообігу, зобов'язана створити необхідні умови для правильного ведення бухгалтерського обліку, а також забезпечити неухильне виконання обов'язків працівників причетних до бухгалтерського обліку. З цього випливає, що підприємець повинен забезпечити необхідну кількість працівників бухгалтерського штату на чолі з головним бухгалтером. Потрібно розуміти, що бухгалтерія повинна налічувати необхідну кількість бухгалтерів, які зможуть вести правильно та своєчасно бухгалтерську звітність. Для цього необхідно враховувати діяльність, форму роботи та розміри підприємства. Наприклад, якщо всіх працівників організації чи підприємства налічується близько 100 чоловік, то необхідно мати 1-3 бухгалтера; при 150 працюючих – 1-5 бухгалтерів.

У статті 4 Закону України «Про бухгалтерський облік» зазначено основні принципи бухгалтерського обліку і фінансової звітності. Згідно закону, бухгалтерський облік та фінансова звітність ґрунтуються на таких основних принципах: обачність, повне висвітлення, автономність, послідовність, безперервність, нарахування і відповідність доходів і витрат, превалювання сутності над формою, історична собівартість та періодичність.

Основним об'єктом бухгалтерської звітності є фінанси. В Україні підприємства ведуть бухгалтерський облік і складають фінансову звітність лише у гривнях. Відповідно є зазначені законом періоди про звітність бухгалтерії. Звітним періодом для складання фінансової звітності є календарний рік. Однак для новостворених підприємств цей період є дещо менший:

– період менш як 12 місяців – використовується у випадку коли підприємство зареєстроване протягом року;

– період не більш як 15 місяців – даний період звітування використовується підприємством, якщо воно було зареєстроване наприкінці року в період із 1 жовтня по 31 грудня. «Так, наприклад, підприємство зареєстроване у жовтні 2018 року, може не подавати річної фінансової звітності за 2018 рік, а включити показники жовтня, листопада та грудня до звіту вже за 2019 рік» [1].

Як бачимо, що створення бухгалтерського обліку для підприємства є дуже відповідальним етапом. Бухгалтерський облік необхідний для всіх видів підприємств, адже завдяки йому, відбувається повний контроль над фінансами та цінними паперами, що є запорукою успішного підприємництва. Також без нормативно-правового регулювання, процес обліку був би затруднений для всіх суб'єктів економічної діяльності, особливо для «підприємців-новачків». Правове регулювання координує та знижує ризик помилок в процесі обліку. Отже, бухгалтерський облік є головним рушійним фактором економіки держави.

Перелік посилань:

1. Газета «Інтерактивна бухгалтерія» №144, 2 серпня 2016 року. URL: <https://interbuh.com.ua/ua/documents/ib/6897/59031>.

2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 21.03.2020).

3. Організація бухгалтерського обліку і фінансової звітності. URL: <https://buklib.net/books/35131> (дата звернення: 27.03.2020).

4. Озеран А. В. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку і фінансової звітності в Україні. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Vlca_Ekon/2011_35/55.pdf.70 (дата звернення: 27.03.2020).